

2022-10-03

Socialstyrelsen

RIOs och OFIs remissvar på förslag till föreskrifter och allmänna råd med anledning av att yrkestiteln undersköterska blir reglerad (dnr 4.1-21217/2022)

RIO och OFI inkommer härmed med yttrande över förslag till föreskrifter och allmänna råd med anledning av att yrkestiteln undersköterska blir reglerad (dnr 4.1-21217/2022).

RIO och OFI företräder huvudmännen för folkhögskolorna i Sverige; RIO de rörelsedrivna och OFI de offentligägda. Av remissen framgår att Sveriges folkhögskolor inbjuds att lämna synpunkter. Sveriges folkhögskolor är dock endast en beteckning och inte en organisation.

RIOs och OFIs synpunkter

RIO och OFI välkomnar erkännandet av folkhögskolans förmåga att utbilda undersköterskor och på så sätt bidra till kompetensförsörjningen. Vi anser att Socialstyrelsens föreslagna modell för reglering av yrkestiteln undersköterska på ett övergripande plan är bra, men Socialstyrelsen bör i det fortsatta arbetet;

Jämställa utbildningsformen folkhögskola med övriga utbildningsformer

I Socialstyrelsens underlag framställs utbildning på folkhögskola i termer av annan eller alternativ utbildning medan gymnasieskola och komvux är de utbildningsformer underlaget utgår från.

Folkhögskolan har sedan lång tid tillbaka varit anordnare av bland annat yrkesutbildningar. Det vore på sin plats att utbildningsformen folkhögskola i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd jämfördes med övriga utbildningsformer. Det skulle signalera en ökad legitimitet och dessutom särskilja oss från privata utbildningsaktörer.

En sådan åtgärd skulle också vara en rimlig konsekvens av vad Socialstyrelsen framhåller om folkhögskolorna som en sedan länge etablerad del av det svenska utbildningsväsendet i konsekvensutredningen.

Förtydliga bedömningar om folkhögskolan i konsekvensutredningen

I avsnitt 2.6.2 "Intyg från folkhögskola får ersätta godkända betyg" gör Socialstyrelsen bedömningen att intyg från folkhögskola *bör* kunna gälla som godkända betyg. För att undvika otydlighet kan denna del med fördel ändras till *ska*.

Vidare anges i samma avsnitt att folkhögskolorna *får (...)* ses som en sedan länge etablerad del av det svenska utbildningsväsendet. Folkhögskolorna *är* en sedan länge etablerad del av det svenska utbildningsväsendet är en mer korrekt beskrivning av utbildningsformen från 1868.

Beakta konsekvenser för Folkbildningsrådets uppföljande arbete

I Socialstyrelsens underlag saknas en diskussion om vilka konsekvenser författningsförslagen kan få för Folkbildningsrådets uppföljning och utvärdering av folkhögskolornas verksamhet samt granskning av kvaliteten i utbildningen och folkhögskolornas eget kvalitetsarbete. Dessa Folkbildningsrådets uppgifter anges i förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.

Konsekvensutredningen utgår i första hand från de regelverk som styr gymnasieskolan och komvux.

Avslutande kommentar

En reglering av yrkestiteln undersköterska med en utbildning av hög kvalitet kommer bidra till att höja yrkets status. Men arbetsmarknadens parter behöver också göra sitt; det kommer krävas goda arbetsvillkor för undersköterskor där lön är en av flera faktorer. Om så blir fallet kommer vi sannolikt att få se ett ökat söktryck till landets folkhögskolor.

Vi delar således Socialstyrelsens bedömning att efterfrågan på utbildning till undersköterska kan komma att öka. Fler utbildningsplatser behöver därför komma på plats. Folkhögskolorna i Sverige har möjlighet att vara med och möta detta behov under förutsättning att nya resurser tillförs.

RIO och OFI förutsätter att denna bedömning ingår i Socialstyrelsens dialog med regeringen.

Korta fakta

Antal folkhögskolor: 155

Antal deltagare inom folkhögskolornas samlade verksamhet 2021: 183 816

Antal deltagare på folkhögskolornas yrkesinriktade utbildningar 2021: 3 418

Stefan Attefall
Ordförande, RIO

Thomas Nilsson
Ordförande, OFI